

CELNÍ SPRÁVA ČR

Generální ředitelství cel

Metodická informace č.: 12 / 2025

Věc: Výkon činnosti celních orgánů v oblasti stánkového prodeje

Vyhlášeno ve Věstníku ČS č. 21 / 2025

Referent:

Datum schválení: 29/05/2025

č.j.: 11456/2025/900000/33010

Počet příloh: 0

Účinnost: 01/07/2025

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Účel a předmět úpravy

Účelem této metodické informace (dále jen „MI“) je stanovit jednotný postup celních orgánů při provádění kontrolní činnosti v oblasti stánkového prodeje.

Čl. 2

Právní úprava

Základními právními předpisy vymezujícími kontrolní kompetence celních orgánů v oblasti stánkového prodeje jsou zejména

- a) zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 355/2014 Sb.“),
- b) zákon č. 634/2012 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 634/1992 Sb.“),
- c) zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 353/2003 Sb.“),
- d) zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění zákonného opatření č. 344/2013 Sb. (dále jen „zákon č. 307/2013 Sb.“),
- e) zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 17/2012 Sb.“),
- f) zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),
- g) zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 280/2009 Sb.“),
- h) zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 40/2009 Sb.“),
- i) zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 455/1991 Sb.“),
- j) zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů,
- k) zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- l) zákon č. 185/2001 Sb., zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 185/2001 Sb.“),

- m) zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 13/1997 Sb.“).

Čl. 3

Vymezení základních pojmů

Pro účely této MI se rozumí

- a) stálým dohledem dlouhodobé a systematické provádění kontrolní činnosti s přítomností kontrolních orgánů na tržnici či v místě stánkového prodeje zaměřené na dodržování povinností stanovených zákonem vztahujícími se ke stánkovému prodeji. Stálý dohled může být, podle charakteru tržnice (tržiště) a s ohledem na rozsah porušování právních předpisů, realizován z časového hlediska formou nepřetržitého dohledu (24 hodin), nebo formou denního dohledu kopírujícího otevírací dobu předmětné tržnice (tržiště),
- b) závadovým zbožím zboží, u kterého vzniklo důvodné podezření, že porušuje právní předpisy, jejichž dodržování spadá do kontrolních kompetencí vykonávaných celními orgány (např. zboží porušující práva duševního vlastnictví, neznačené tabákové výrobky a lihoviny, zboží uniklé nebo odňaté dohledu celních orgánů, CITES),
- c) tržnicí (tržištěm) neuzavíratelný, uzavíratelný nebo částečně uzavíratelný nezastřešený prostor, kde je prodáváno zboží, nebo jsou poskytovány služby a ve kterém je umístěn více než jeden stánek,
- d) stánkovým prodejem nabízení a prodej zboží na tržnicích (tržištích), tržních místech, trzích a na prodejních místech, která nejsou provozovnou určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím,
- e) podpůrnými dohledovými činnostmi činnosti (zejména monitorovací) vykonávané celními orgány při přípravě a realizaci kontrolní akce v oblasti stánkového prodeje,
- f) kontrolní akcí většího rozsahu kontrolní akce, která svým rozsahem, organizací, koordinací a nasazením sil a prostředků přesahuje územní působnost jednoho celního úřadu (dále jen „CÚ“),
- g) skrytou formou prodeje forma nabídky a prodeje závadového zboží využívající uskladnění závadového zboží v přechodných skladech umístěných poblíž provozovny (např. v zaparkovaných odstavených vozidlech nebo uzamčených neoznačených prostorách) a založená na distribuci závadového zboží z těchto přechodných skladů přímo vybranému zákazníkovi.

ČÁST DRUHÁ

VÝKON KONTROLNÍ ČINNOSTI V OBLASTI STÁNKOVÉHO PRODEJE

Čl. 4

Působnost celních orgánů

- (1) Výkon kontrolní činnosti v oblasti kontroly stánkového prodeje zajišťují v rámci výkonu kompetencí spadajících do oblasti správního řízení zejména celníci Sekce dohledu CÚ.
- (2) Je-li akce realizována pověřeným celním orgánem Celní správy České republiky (dále jen „PCO“)¹, vystupuje určený útvar PCO v roli gestora a celníci Sekce dohledu CÚ zajišťují tzv. podpůrné dohledové činnosti.
- (3) Odbor 33 služby dohledu GŘC v rámci jím vyhlašovaných kontrolních akcí většího rozsahu a významu zajišťuje koordinaci dané akce, včetně rozhodování o operativním nasazení sil a prostředků, ve spolupráci s útvary PCO.

¹ zákon č. 17/2012 Sb.

Čl. 5 Cíl kontrolní činnosti

Primárním cílem kontrolní činnosti celních orgánů v oblasti stánkového prodeje je především

- a) dodržování zákonných předpisů vztahujících se ke stánkovému prodeji a k závadovému zboží,
- b) potlačení otevřené nabídky závadového zboží a maximální omezení distribuce a prodeje závadového zboží,
- c) omezení skryté formy prodeje závadového zboží,
- d) identifikace konkrétních prodejců a jejich prodejních míst,
- e) informační a preventivní činnost zaměřená na zvýšení povědomí prodejců a široké veřejnosti o problematice stánkového prodeje,
- f) spolupráce s ostatními státními orgány a institucemi a výměna poznatků a informací v rámci zákonných oprávnění.

Čl. 6 Rozsah působnosti celních orgánů při kontrole stánkového prodeje

Celní orgány při kontrole stánkového prodeje zaměřují svou činnost zejména do oblastí

- a) pátrání po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů,
- b) kontroly zboží porušujícího práva duševního vlastnictví,
- c) kontroly přepravy a skladování vybraných výrobků, kontroly značení tabákových výrobků a kontroly značení lihovin kontrolní páskou,
- d) kontroly dodržování zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin na tržnicích a tržištích,
- e) kontroly nad obchodováním s předměty kulturní hodnoty,
- f) kontroly nad obchodováním s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin,
- g) kontroly nelegální zaměstnanosti cizinců,
- h) kontroly dodržování povinnosti provozovatele tržnice (tržiště) vést evidenci prodávajících,
- i) problematiky odpadů – v případě snahy o omezení skryté formy prodeje závadového zboží související s trendem využívání zaparkovaných a odstavených vozidel, naplňujících mnohdy definici nebezpečného odpadu (autovraky), ke skladování a prodeji závadového zboží.

Čl. 7 Účel kontrol stánkového prodeje

- (1) Účel kontrol stánkového prodeje spočívá zejména v zajišťování dozoru na tržnicích v rámci své územní působnosti a monitoringu míst pravděpodobného výskytu nabídky závadového zboží s cílem udržení stávajícího pozitivního trendu klesající nabídky závadového zboží v oblasti stánkového prodeje.
- (2) CÚ, v jehož územní působnosti se nachází tržnice (tržiště) nebo jiná podobná místa s pravděpodobným výskytem nabídky závadového zboží, zajistí v rámci svých personálních a organizačních možností výkon běžné kontrolní činnosti v této oblasti.
- (3) Zjistí-li celní orgány, na základě provedeného monitoringu v rámci běžné kontrolní činnosti, podezření z porušení právních předpisů, které zakládá důvodné podezření, že došlo, nebo dochází ke spáchání trestného činu podle zákona č. 40/2009 Sb., neprodleně o této skutečnosti informuje odbor Pátrání příslušného CÚ.
- (4) V rámci zajišťování dozoru na tržnicích ve své územní působnosti vykonávají celní orgány rovněž informační a preventivní činnost zaměřenou na prodejce zabývající se stánkovým prodejem. Tato forma činnosti spočívá především v komunikaci s prodejci (přímo či

prostřednictvím provozovatele tržnice (tržiště), např. pomocí distribuce informativních letáků.

- (5) Celní orgány v rámci výkonu kontrolní činnosti v oblasti stánkového prodeje úzce spolupracují s dalšími orgány státní správy, především živnostenskými úřady, stavebními úřady, Českou obchodní inspekcí (dále jen „ČOI“), Státním ústavem pro kontrolu léčiv, Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí, hygienickou stanicí, Policií ČR, Hasičským záchranným sborem a finančními úřady.

Čl. 8

Fáze kontrolní činnosti stánkového prodeje

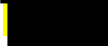
- (1) Kontrolní činnost v oblasti stánkového prodeje je zpravidla realizována v několika fázích, které na sebe, vyžaduje-li to situace, plynule navazují.
- (2) První, základní, fází je běžná kontrolní činnost vykonávaná na úrovni jednotlivých Sekcí dohledu CÚ v rámci jejich územní působnosti a spočívající v provádění nepravidelného monitoringu míst pravděpodobného výskytu nabídky závadového zboží.
- (3) Zjistí-li Sekce dohledu CÚ, na základě provedeného monitoringu, porušení právních předpisů uvedených v článku 2 této MI ve větším rozsahu (tzn., zjistí-li na místě otevřenou nabídku závadového zboží, zjistí-li na místě větší množství závadového zboží bez otevřené nabídky, nebo dochází-li před kontrolním orgánem k uzavírání prodejních prostorů), přistoupí se na základě rozhodnutí služebního funkcionáře místně příslušného CÚ k druhé fázi kontrolní činnosti stánkového prodeje, kterou je, podle charakteru porušení
- a) realizace akce v rámci správního řízení,
 - b) nebo realizace akce v rámci trestního řízení.
- (4) K realizaci akce v rámci správního řízení přistoupí celní orgány v případě, dochází-li v místě zjištění k porušování právních předpisů, které nenese znaky trestného činu. Vlastní kontrolní činnost zajišťují celníci Sekce dohledu CÚ, celníci PCO nevystupují v roli gestora realizace kontrolní činnosti. Zjištěné případy porušení právních předpisů řeší místně příslušný CÚ.
- (5) K realizaci akce v rámci trestního řízení přistoupí celní orgány v případě, kdy existuje důvodné podezření, že porušením právních předpisů došlo nebo dochází ke spáchání trestného činu podle zákona č. 40/2009. Kontrolní činnost bude probíhat v součinnosti s PCO. Realizace bude spočívat v provedení jednorázových kontrol prodejních a skladových prostor s povolením státního zástupce nebo soudce. Činnost celních orgánů se soustředí především na hromadné zajištění závadového zboží, které je nabízeno, prodáváno nebo skladováno v prostorách kontrolovaných s povolením státního zástupce nebo soudce.
- (6) Po dokončení realizace akce v rámci správního řízení nebo trestního řízení následuje, vyžaduje-li to situace, třetí fáze kontrolní činnosti – stálý dohled. Stálý dohled může být, se zohledněním situace na předmětné tržnici a s ohledem na rozsah porušování právních předpisů, zahájen jako časově neomezený a držen po dobu nezbytně nutnou k nápravě nesouladu s porušovanou právní normou. Jeho zaměření bude primárně vycházet ze specifík dané tržnice (tržiště) (např. s důrazem na kontrolu prodejních míst a jejich označování v součinnosti s dozorovým orgánem pověřeným dozorem nad dodržováním této povinnosti, kontrolu prodejců, kontrolu dopravních prostředků zajišťujících zásobování tržnice (tržiště), skrytou formu prodeje nebo problematiku autovraků). Cílem stálého dohledu je především zamezení výskytu otevřené nabídky a dalšího prodeje závadového zboží a identifikace konkrétních prodejců.
- (7) Služební funkcionář vydávající rozkaz ke službě týkající se vyslání hlídky k výkonu služby stálého dohledu, popř. jiný celník prokazatelně pověřený příslušným služebním funkcionářem, poskytne celníkům určeným k výkonu stálého dohledu informace o

zamýšleném účelu a strategii stálého dohledu (monitoring, zmapování jednotlivých prodejních míst a jejich pronajímatelů, spolupráce s živnostenským úřadem s cílem zaregistrování všech provozoven, omezení skryté formy prodeje, řešení problematiky autovraků atd.) pro zvýšení povědomí o smyslu prováděné činnosti.

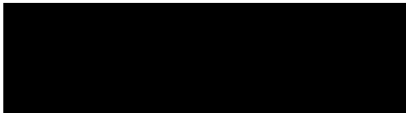
- (8) Stálý dohled je ukončen služebním funkcionářem místně příslušného CÚ v okamžiku, kdy je na dané tržnici dosaženo stavu, při němž nejsou na tržnici či v místě stánkového prodeje porušovány zákonné povinnosti stanovené právními předpisy vztahujícími se ke stánkovému prodeji. Po ukončení stálého dohledu nastupuje opět první fáze kontrolní činnosti, která má formu nepravidelné běžné kontrolní činnosti a monitoringu vykonávaného celníky místně příslušné Sekce dohledu CÚ.
- (9) V případě opětovného zjištění porušování zákonných povinností stanovených právními předpisy vztahujícími se ke stánkovému prodeji, přistoupí místně příslušná Sekce dohledu CÚ k realizaci kontrolní akce v rámci jejího celního úřadu.
- (10) Při provádění kontrolní činnosti v oblasti stánkového prodeje je potřeba mít na zřeteli skutečnost, že jde o dlouhodobý proces, který nekončí realizací samotné kontrolní akce, ale je kontinuální.

Čl. 9

Činnost celních orgánů při kontrole stánkového prodeje

- (1)
 Problematiku upravuje samostatný vnitřní akt řízení upravující problematiku postupu celních orgánů při vymáhání práv duševního vlastnictví.
- (2) Kontrolní činnost celních orgánů je, především v rámci výkonu stálého dohledu, prvotně zaměřena na zajištění ztotožnění jednotlivých prodejců a jejich prodejních míst. Pro dosažení tohoto cíle je vhodné využít povinnosti provozovatele tržnice (tržiště) nebo obce vést evidenci prodávajících² a nechat si ji předložit. Vzhledem ke skutečnosti, že takto vedená evidence nemusí být aktuální, je nutné vyzvat za tímto účelem k součinnosti současně místně příslušný obecní živnostenský úřad, který je podle § 60a zákona č. 455/1991 Sb. dozorovým orgánem nad dodržováním povinnosti označit provozovnu podle § 17, odst. 7 a 8 zákona č. 455/1991 Sb.
- (3) Zjistí-li celní orgány při mapování konkrétních míst porušení povinnosti provozovatele tržnice (tržiště) nebo obce vést a předložit evidenci prodávajících podle § 14a zákona č. 634/1992 Sb., zahájí řízení o uložení pokuty podle § 24 odst. 13 citovaného zákona.
- (4) Pro usnadnění a přehlednost ztotožnění prodejců s prodejními místy je vhodné využít mapový podklad dané tržnice (tržiště) a zakreslovat do něj všechna aktuální zjištění týkající se ztotožněných prodejců. Předmětná mapka bude moci být dále využitelná celníky CS ČR při jejich další kontrolní činnosti a monitoringu na dané tržnici. Předmětný mapový podklad je současně zapotřebí předat k dispozici ostatním kontrolním orgánům, aby při své kontrolní činnosti disponovaly stejnými informacemi jako celní orgány.
- (5) Pokud celní orgány během výkonu své kontrolní činnosti v oblasti stánkového prodeje zjistí nedostatky v dodržování povinnosti prodávajícího trvale a zvenčí viditelně označit provozovnu, v souladu s ustanovením § 17 odst. 7 a 8 zákona č. 455/1991 Sb., informují o této skutečnosti místně příslušný obecní živnostenský úřad, který je ze zákona příslušným dozorovým orgánem nad dodržováním této povinnosti.
- (6) Každý zjištěný případ porušení či podezření z porušení právních předpisů v rámci výkonu svěřených kompetencí celních orgánů zaznamenaná pověřený celník, podle charakteru daného porušení,

² § 14a zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

 Pověřený pracovník dále provede evidenci zajištěného zboží

Čl. 10

Problematika odstavených vozidel

- (1) V návaznosti na snahu o maximální omezení skryté formy prodeje využívající uskladnění závadového zboží v přechodných skladech umístěných v zaparkovaných odstavených vozidlech, která mnohdy naplňují definici nebezpečného odpadu, je třeba v rámci běžné kontrolní činnosti věnovat pozornost rovněž i problematice jejich odstraňování z tržnic.
- (2) Postup při odstraňování těchto vozidel z tržnice (tržiště) závisí na charakteru tržnice (tržiště), nachází-li se na pozemku, který má charakter pozemní komunikace či nikoli.
- (3) Celní orgán, v jehož místní působnosti se na tržnici ležící na pozemku, který má charakter pozemní komunikace, nachází předmětná vozidla, postupuje při řešení dané problematiky v součinnosti s vlastníkem pozemní komunikace a v souladu se zákonem č. 13/1997 Sb. Do řešení daného problému je vhodné zapojit rovněž příslušný orgán krajského úřadu (odbor životního prostředí), který může poskytnout vlastníku předmětné komunikace podporu při jím podniknutých krocích týkajících se označení vybraných vozidel za odpad (autovrak). Současně je vhodné zapojit i orgán státního požárního dozoru, tj. místně příslušný hasičský záchranný sbor kraje, který může v rámci požární ochrany kontrolovat udržování volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku a v případě zjištění nedostatků ukládá opatření k odstranění zjištěných nedostatků.
- (4) Při odstraňování vozidel z tržnice (tržiště) za účelem jejich ekologické likvidace provádí celní orgán v rámci součinnosti s vlastníkem pozemní komunikace (zadavatelem odtahu) dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem č. 355/2014 Sb., zákonem č. 353/2003 Sb. a zákonem č. 307/2013 Sb.
- (5) Celní orgán, v jehož místní působnosti se na tržnici ležící na pozemku, který nemá charakter pozemní komunikace, nachází předmětná vozidla, postupuje při řešení dané problematiky v součinnosti s vlastníkem pozemku, na němž se předmětná tržnice (tržiště) nachází (místně příslušným obecním úřadem, jedná-li se o obecní pozemek nebo provozovatelem tržnice (tržiště), jedná-li se o soukromý pozemek) a v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. celníci Sekce dohledu CÚ upozorní vlastníka pozemku na skutečnost, že se na jeho území nachází vozidlo, které lze klasifikovat jako autovrak, a které jeho vlastník před předáním k ekologické likvidaci umístil na místo, kde poškozuje životní prostředí nebo jej ohrožuje, nebo narušuje estetický vzhled obce, přírody či krajiny.

Čl. 11

Součinnost s jinými orgány státní správy

- (1) Výkon kontrolní činnosti v oblasti stánkového prodeje provádí celníci Sekce dohledu CÚ v rámci svých svěřených kompetencí také v součinnosti s jinými státními orgány.
- (2) V případě, že celní orgán usoudí, že spolupráce s některým orgánem státní správy nebo samosprávy je nedostatečná, informuje o této skutečnosti v souladu s postupem v rámci vnitřní struktury CS ČR Odbor 33 služby dohledu GŘC, který se v této věci bude snažit zajistit nastavení pravidel vzájemné spolupráce mezi dotčenými orgány.
- (3) Odbor 33 služby dohledu GŘC v rámci jím vyhlášených součinnostních kontrolních akcí, akcí většího rozsahu a významu nebo při akcích specifického charakteru rozhoduje o organizaci, plánování a koordinaci dané akce.

Čl. 12

Účast psovodů na kontrolní činnosti

- (1) V rámci podpory výkonných útvarů při zabezpečování kontrolní akce a za účelem zajištění bezpečnosti v případě obavy ze zvýšeného bezpečnostního rizika je nutné při realizování kontrolní činnosti v oblasti stánkového prodeje využít i účast psovodů s přidělenými služebními psy.
- (2) V oblasti pátrání po zboží uniklém nebo odňatém dohledu celních orgánů je rovněž vhodná účast psovodů s přidělenými služebními psy se specializací na detekci omamných a psychotropních látek, cigaret a tabákových výrobků. Možnost využití specializovaných služebních psů v této oblasti je spatřována především při ohledání kontrolované tržnice (tržiště) s důrazem na odhalování úkrytů obsahujících určitý druh zájmového zboží.
- (3) Požadavky na nasazení služebních psů musí respektovat zásady používání služebních psů podle příslušného vnitřního aktu řízení o služební kynologii a musí být zaměřeny na efektivní a cílené využití služebních psů, současně musí respektovat zaměření výcviku služebního psa.

ČÁST TŘETÍ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 13

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se Metodická informace č. 38/2016 Výkon činnosti celních orgánů v oblasti stánkového prodeje.

Čl. 14

Účinnost

Tato MI nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2025.

ředitel Odboru 33 služby dohledu GRC